

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

В.А ЛУШКІН
О.В.ЖЕМЕРЕНКО

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ РИНКУ”

(для студентів 5 курсу напряму підготовки –7.090600”Електротехніка”)

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни „Бізнес-планування в умовах ринку” для студентів 5 курсу напряму підготовки 7.090600 „Електротехніка” спеціальності „Електротехнічні системи електропостачання” / Укл.: В.А. Лушкін, О.В. Жемеренко. – Харків: ХНАМГ, 2009. –20с.

Укладачі: В.А. Лушкін, О.В. Жемеренко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів енергетичних спеціальностей.

Рецензент: зав. кафедри ЕПМГ Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук, проф. Ачкасов А.Є.

Затверджено на засіданні кафедри ЕПМГ, протокол №1 від 03.09.2009 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Структура навчальної дисципліни	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента	11
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	14
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	16
2.6. Методи та критерії оцінювання знань	16
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення	19

ВСТУП

Бізнес-план підприємства є одним з перших узагальнюючих документів обґрунтування інвестицій і містить укрупнені дані про плановану номенклатуру й обсяги випуску продукції, характеристики ринків збуту і сировинної бази, потребу виробництва в земельних, енергетичних і трудових ресурсах, а також містить ряд показників, що дають представлення про комерційну, бюджетну і економічну ефективність розглянутого проекту й у першу чергу учасників-інвесторів, що представляють інтерес для проекту

Бізнес-план виступає як об'єктивна оцінка власної підприємницької діяльності фірми й у той же час необхідний інструмент проектно– інвестиційних рішень відповідно до потреб ринку. У ньому характеризуються основні аспекти комерційного підприємства, аналізуються проблеми, з якими воно зіштовхнеться, і визначаються способи їхнього вирішення. Отже, бізнес-план – одночасно пошукова, науково – дослідницька і проектна робота. Не буде перебільшенням назвати бізнес-план основою управління не тільки комерційним проектом, але і самим підприємством. Завдяки бізнес – плану в керівництва з'являється можливість глянути на власне підприємство як би з боку. Сам процес розробки бізнес – плану, що включає детальний аналіз економічних і організаційних питань, змушує мобілізуватися. Метою бізнес – плану може бути одержання кредиту, чи залучення інвестицій, визначення стратегічних і тактичних орієнтирів фірми й ін.

Бізнес план передбачає рішення стратегічних і тактичних задач, що стоять перед підприємством, незалежно від його функціональної орієнтації організаційно – управлінська і фінансово – економічна оцінка стану підприємства;

- виявлення потенційних можливостей підприємницької діяльності, аналіз сильних і слабких його сторін;
- формування інвестиційних цілей на планований період.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та заєдання вивчення дисципліни: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення , адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рушення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні : пізнання бізнес-плану, її предмету, методів та функцій. працівників , зайнятих обліковим контролем

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічних схем підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Економіка підприємств енергетичної галузі Організація виробництва Маркетинг Менеджмент Основи комерційної діяльності	Дипломне проектування

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Бізнес-планування в умовах ринку 2.5\90

Змістовний модуль (ЗМ) 1.1 Бізнес-план у ринковій системі господарювання 05\18

1 Сутнісна характеристика бізнес-плану. Об'єктивна необхідність планування підприємницької діяльності. Типологія бізнес-планів

2 Цілі розробки бізнес-плану використання бізнес-плану для моделювання системи управління майбутнім бізнесом

3 Загальна методологія розробки бізнес-плану .Можливість і доцільність відокремлювання в процесі роботи над бізнес-планом трьох стадій: початкової, підготовчої, основній

ЗМ 1.2 Підготовча стадія розробки бізнес-плану 0.5\18

- 1 Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії. Поняття стратегії
- 2 Основні етапи стратегічного планування : оцінка загального етапу, визначення місії фірми .
Формулювання мети діяльності фірми, аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії
- 3 Виявлення сильних і слабких сторін фірми .Необхідність аналізу ситуації на фірмі .Мета аналізу дії внутрішніх чинників, показники, що використовуються для формування мети у процесі бізнес-планування

ЗМ 1.3 Структура , логіка розробки та оформлення бізнес-плану1.5/54

- 1 Логіка розробки бізнес-плану .Загальні вимоги до змісту бізнес-плану
- 2 Продукт(ринок)
- 3Маркетинг-план.Мета розробці маркетинг-плану .Прогнозування обсягів продаж,
- 4 Виробничий план .Головне завдання та складові блоки виробничого плану
- 5 Організаційний план .Змістовна характеристика організаційного плану. Опрацювання організаційної схеми управління фірмою
- 6 Фінансовий план Значення , зміст і технологія фінансового плану .План доходів та витрат
Очікувані фінансові коефіцієнти, фінансові потреби фірми та умови повернення коштів кредиторами та інвесторам
- 7 Презентація бізнес-плану .Організація проведення презентації бізнес-плану .Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану

1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально – побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень Проникати в сутність явищ і процесів реального світу , свідомо використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності	Виробнича	Виконавська
Алгоритмічний рівень Захищати інтереси держави, поєднувати суспільні , колективні , та індивідуальні інтереси	Виробнича	Організаційна
Евристичний рівень Урахувати соціальні аспекти впливу рішень , що приймаються на споживачів, місцеві спільноти	Соціально-виробнича	Управлінська

1.4 Рекомендована основна навчальна література

- 1 Покропивний С.Ф. , Соболев С.М., Швиданенко Г.О Бізнес-план : технологія розробки та обґрунтування :Навч.посібник._К: КНЕУ, 2000р
- 2 Самоукина А.Д Збірник задач по бізнесу: тести та завдання с запитаннями, та відповідями./Переклад з російської мови) –К: КНЕУ 2005р
- 3 Збірник бізнес-планів \За ред. Попова В.М.-К.: КНОРУС , 2004
- 4 Перехідна економіка Підручник./За ред В.М Гей ця.-К.: Вища школа, 2003

1.5 Анотація програмі навчальної дисципліни

Бізнес –планування в умовах ринку

Мета вивчення: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань ,формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рушення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Предмет дисципліни : Основоположні економічні категорії економічні закони та принципи функціонування економічних систем

Аннотация программы учебной дисциплины

Бизнес-планирование в условиях рынка

Цель изучения: приобретение будущими специалистами глубоких экономических знаний, формирования у них нового экономического мышления, адекватного рыночным отношениям, формирование навыков анализировать реальные экономические процессы и принимать обоснованные решения по поводу экономических проблем, повъязаних с их будущей практической деятельностью.

Предмет дисциплины : Основополагающие экономические категории экономические законы и принципы функционирования экономических систем

Abstract of the discipline program

business-planning in the conditions of market

purpose of study:

acquisition by the future specialists of thorough economic knowledges, forming for them of new economic thought, to the adekvatnogorinkovim relations

the Article of disciplini

:osnovopolozhni economic categories, economic zakonita principles of functioning of the economic systems

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 . Структура навчальної дисципліни

«Бізнес-планування в умовах ринку» за робочими навчальними планами заочної форми навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів Відповідних ECTS – 2.5 Модулів - 1 Змістовних модулів – 3 Загальна кількість годин - 90	Напрямок підготовки - 7.090600- «Електротехніка» Спеціальність -7.090603 - «Електротехнічні системи електропостачання» Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст	За вибором студента - 5-й Семестр - 9 Аудиторні заняття: год. 16 Лекції - 8 год. Практичні- год.-8 Самостійна робота - 74 год. 3 контрольна робота -15 годин , підсумковий контроль - залік
<i>Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 33% до 67%</i>		

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складні теоретичні питання та вивчення розрахункових методик винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Бізнес-планування в умовах ринку» студенти повинні ознайомитися з програмою дисципліни, її структурою, методами і формами навчання, способами і видами контролю та оцінювання знань.

Тематичний план дисципліни « Бізнес-планування в умовах ринку » складається з 3 змістовних модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекції, практичні заняття, самостійна робота студента.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Модуль 1.Бізнес-планування в умовах ринку (2.5 / 90)

Змістовний модуль (ЗМ) 1.1 Бізнес-план у ринковій системі господарювання 05\18

1. тема Сутнісна характеристика бізнес-плану.

Об'являється необхідність планування підприємницької діяльності. Типологія бізнес-планів
Цілі розробки бізнес-плану використання бізнес-плану для моделювання системи управління майбутнім бізнесом

Загальна методологія розробки бізнес-плану .Можливість і доцільність відокремлювання в процесі роботи над бізнес-планом трьох стадій: початкової, підготовчої, основній

ЗМ 1.2 Підготовча стадія розробки бізнес-плану 0.5\18

2. тема Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії.

Поняття стратегії

Основні етапи стратегічного планування : оцінка загального етапу, визначення місії фірми
.Формулювання мети діяльності фірми, аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії3 3

3. тема Виявлення сильних і слабких сторін фірми

.Необхідність аналізу ситуації на фірмі .Мета аналізу дії внутрішніх чинників, показники, що використовуються для формування мети у процесі бізнес-планування

ЗМ 1.3 Структура , логіка розробки та оформлення бізнес-плану1.5/54

4. тема Логіка розробки бізнес-плану

.Загальні вимоги до змісту бізнес-плану , Форма титульного аркушу. Функціональне призначення та правила оформлення змісту

5. тема Продукт(ринок)

Критерії сегментації ринку Захист продукції патентами, товарними знаками, наявність „ноу-хау ”Оцінка впливу зовнішніх факторів на бізнес фірми

6. тема Маркетинг-план.

Мета розробці маркетинг-плану .Прогнозування обсягів продаж, , Засоби реалізації стратегії маркетингу, моделі та стратегічне ціноутворення .Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу

7. тема Виробничий план

.Головне завдання та складові блоки виробничого плану, Основні виробничі операції,Схема виробничих потоків сировина, матеріали та комплектувальні вироби, Виробничі та невиробничі приміщення

8. тема Організаційний план

Змістовна характеристика організаційного плану. Опрацювання організаційної схеми управління фірмою визначення фірми в персоналі, Опрацювання організаційної схеми управління фірмою

9. тема Фінансовий план

Значення , зміст і технологія фінансового плану .План доходів та витрат .Очікувані фінансові коефіцієнти, фінансові потреби фірми та умови повернення коштів кредиторами та інвесторам План грошових надходжень і виплат Плановий баланс, очікувані фінансові коефіцієнти

10. тема Презентація бізнес-плану

.Організація проведення презентації бізнес-плану .Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану, Сутність презентації бізнес-плану

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1Бізнес-планування в умовах	2.5 /90	8	8		74
ЗМ 1.1. Змістовний модуль (ЗМ) Бізнес-план у ринковій системі господарювання	0.5\18	1	1		10
ЗМ 1.2 . . Підготовча стадія розробки бізнес-плану	0.5 \18	3	1		10
ЗМ 1.3_Структура , логіка розробки та оформлення бізнес-плану	1.5/54	4	6		39
Контрольна робота					15

Таблиця 2.2 – Розподілу часу лекційного курсу

	Зміст	Кількість годин
		7.090603- ЕС
1	2	3
	ЗМ 1.1 . Змістовний модуль (ЗМ) 1.1 Бізнес-план у ринковій системі господарювання	1
1.	Об'активна необхідність планування підприємницької діяльності. Типологія бізнес-планів Цілі розробки бізнес-плану використання бізнес-плану для моделювання системи управління майбутнім бізнесом Загальна методологія розробки бізнес-плану .Можливість і доцільність відокремлювання в процесі роботи над бізнес-планом	1
	ЗМ 1.2 Підготовча стадія розробки бізнес-плану	1
2	Поняття стратегії Основні етапи стратегічного планування : оцінка загального етапу, визначення місії фірми .Формулювання мети діяльності фірми, аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії	0.5
3	Необхідність аналізу ситуації на фірмі .Мета аналізу дії внутрішніх чинників, показники, що використовуються для формування мети у процесі бізнес-планування	0.5
	ЗМ 1.3 Структура , логіка розробки та оформлення бізнес-плану	4
4	.Загальні вимоги до змісту бізнес-плану , Форма титульного аркушу. Функціональне призначення та правила оформлення звіту	0.5
5	. Критерії сегментації ринку Захист продукції патентами, товарними знаками, наявність „ноу-хау ”Оцінка впливу зовнішніх факторів на бізнес фірми	0.5
6	Мета розробці маркетинг-плану .Прогнозування обсягів продаж, Засоби реалізації стратегії маркетингу, моделі та стратегічне ціноутворення .Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу	0.5
7	Головне завдання та складові блоки виробничого плану, Основні виробничі операції,Схема виробничих потоків сировина, матеріали та комплектувальні вироби, Виробничі та невиробничі приміщення	
8	Змістовна характеристика організаційного плану. Опрацювання організаційної схеми управління фірмою визначення фірмі в персоналі, Опрацювання організаційної схеми управління фірмою	1
9	Значення , зміст і технологія фінансового плану .План доходів та витрат .Очікувані фінансові коефіцієнти, фінансові потреби фірми та умови повернення коштів кредиторами та інвесторам План грошових надходжень і виплат Плановий баланс, очікувані фінансові коефіцієнт	1
10	.Організація проведення презентації бізнес-плану .Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану, Сутність презентації бізнес-плану	0.5
	Загалом:	8

Таблиця 2.3 – Розподілу часу практичних занять

	Зміст	Кількість годин
		7.090603- ЕС
	ЗМ 1.1 . Змістовний модуль (ЗМ) 1.1 Бізнес-план у ринковій системі господарювання	1
1.	Об'являється необхідність планування підприємницької діяльності. Типологія бізнес-планів	1
1.	Цілі розробки бізнес-плану використання бізнес-плану для моделювання системи управління майбутнім бізнесом Загальна методологія розробки бізнес-плану .Можливість і доцільність відокремлювання в процесі роботи над бізнес-планом	
	ЗМ 1.2 Підготовча стадія розробки бізнес-плану	1
2	Поняття стратегії Основні етапи стратегічного планування : оцінка загального етапу, визначення місії фірми .Формулювання мети діяльності фірми, аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії	0.5
3	Необхідність аналізу ситуації на фірмі .Мета аналізу дії внутрішніх чинників, показники, що використовуються для формування мети у процесі бізнес-планування	0.5
	ЗМ 1.3 Структура , логіка розробки та оформлення бізнес-плану	4
4	.Загальні вимоги до змісту бізнес-плану , Форма титульного аркушу. Функціональне призначення та правила оформлення звіту	0.5
5	. Критерії сегментації ринку Захист продукції патентами, товарними знаками, наявність „ноу-хау ”Оцінка впливу зовнішніх факторів на бізнес фірми	
6	Мета розробки маркетинг-плану .Прогнозування обсягів продаж, Засоби реалізації стратегії маркетингу, моделі та стратегічне ціноутворення .Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу	1
7	Головне завдання та складові блоки виробничого плану, Основні виробничі операції,Схема виробничих потоків сировина, матеріали та комплектувальні вироби, Виробничі та невиробничі приміщення	
8	. Змістова характеристика організаційного плану. Опрацювання організаційної схеми управління фірмою визначення фірми в персоналі, Опрацювання організаційної схеми управління фірмою	1
9	Значення , зміст і технологія фінансового плану .План доходів та витрат .Очікувані фінансові коефіцієнти, фінансові потреби фірми та умови повернення коштів кредиторами та інвесторам План грошових надходжень і виплат Плановий баланс, очікувані фінансові коефіцієнт	1
10	.Організація проведення презентації бізнес-плану .Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану, Сутність презентації бізнес-плану	0.5
	Загалом:	8

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у студентів з спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем

Таблиця 2.4 - Розподіл часу самостійної навчальної роботи студентів

Форми самостійної роботи	Кількість годин
	7.090603- ЕС
Вивчення теоретичних питань та підготовка до поточного та підсумкового контролю , виконання контрольної роботи	74
	15

Контрольні запитання для самостійної роботи

Тема№ 1

- 1 Що таке бізнес-план?
- 2 У чому ви бачите призначення бізнес-плану?
- 3 Яку цінність має бізнес –план для менеджерів фірми?
- 4 Яка інформація і чому потрібна для розробки бізнес - плану?
- 5 Які стадії проходить процес розробки бізнес-плану?

Тема№ 2

- 1 Як ви розумієте сутність економічної категорії” стратегія розвитку фірми”?
- 2 З яких етапів складається процес розробки стратегії у сфері сучасного бізнесу?
- 3 Які чинники оцінюються в процесі зовнішнього аналізу?
- 4 Що таке місія фірми?
- 5 Якого основного принципу має дотримуватися підприємець у процесі вибору ефективної стратегії?
- 6 Що таке стратегія фокусування? Що конкретно передбачає її розробка?

Тема№ 4

- 1 Які фактори впливають на зміст бізнес- плану?
- 2 Чому бізнес –план залежить від сфери , до якої належить даний бізнес?
- 3 Які питання і чому треба обов’язково розглядати в будь якому бізнес- плані?
- 4 Охарактеризуйте загальні вимоги до стилю написання бізнес-плану?
- 5 Яку інформацію має містити резюме?
- 6 що рекомендується включати в додатки до бізнес-плану?

Тема№5

- 1 Які основні цілі опрацювання розділу „Галузь, фірма та її продукція”?
- 2 Яку інформацію потрібно навести в підрозділ „Аналіз стану справ в галузі”?
- 3 Чому в бізнес-плані необхідно розглянути питання про перспективи зростання фірми?
- 4 Як здійснюється процес сегментації ринку та вибору цільового ринку?
- 5 Які основні етапи охоплює процедура дослідження ринку?

6 На які питання слід звернути увагу , характеризуючи фірму?

Тема№6

- 1 Для чого заведено складати маркетинг –план?
- 2 В якій послідовності здійснюється розробка маркетинг-плану?
- 3 Які типи маркетингових підходів можуть бути використані для розробки стратегії маркетингу. У чому полягає їхня суть?
- 4 Які ви знаєте типи каналів збуту? Які чинники впливають на вибір каналів збуту продукції фірми?
- 5 Які фактори враховуються для визначення ціни продукції фірми?
- 6 Які питання щодо ціноутворення на продукцію фірми потрібно розглянути в бізнес-плані?
- 7 Як складається бюджет рекламної діяльності фірми і про що він свідчить?

Тема№7

- 1 Які цілі переслідує розробка виробничого плану?
- 2 Які фактори визначають обсяги виробничого плану та глибину викладу матеріалу в цьому розділі?
- 3 Яку інформацію потрібно включати в опис основних виробничих операцій?
- 4 Як у виробничому плані визначаються потреби бізнесу у виробничих, та невиробничих приміщеннях?
- 5 Яка додаткова інформація може бути наведена у виробничому плані?
- 6 На які зовнішні фактори треба звернути увагу в процесі розробки виробничого плану?

Тема №8

- 1 Охарактеризуйте логіку розробки та структуру організаційного плану?
- 2 Які юридичні форми організації бізнесу передбачено законодавством України?
- 3 Які фактори впливають на вибір форми організації бізнесу?
- 4 Як визначаються потреби бізнесу в персоналі?
- 5 Для чого в організаційному плані наводиться схема управління фірмою?
- 6 Які елементи кадрової політики та стратегії доцільно охарактеризувати в організаційному плані?

Тема №9

- 1 На яких припущеннях ґрунтуються прогнози очікуваних обсягів продажу?
- 2 Які прямі та операційні витрати на виробництво і реалізацію продуктів фірми ви прогнозуєте?
- 3 Скільки коштів потрібно взяти в борг на періоди дефіциту і коли вони будуть повернуті?
- 4 Охарактеризуйте форму та ключові елементи плану руху готівки?
- 5 Які цілі мають розрахунки фінансових коефіцієнтів?
- 6 Для чого та як розраховують точку беззбитковості?

Тема №10

- 1 Які цілі має презентація бізнес-плану?
- 2 У чому полягають завдання презентації бізнес-плану?
- 3 За допомогою яких засобів можна підвищити ефективність презентації бізнес-плану?
- 4 В якій формі доцільно проводити презентацію бізнес-плану?

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю..
Модуль 1 Поточний контроль 3 змістовних модулів
Виконання контрольної роботи , вібіркове опитавание на практичних заняттях
Підсумковий контроль МОДУЛЮ 1
Зілік

2.6 СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОГО КОНТОЛЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою дисципліни „Бізнес-планування в умовах ринку” передбачають лекційні, практичні заняття, а також самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань.

Контрольні заходи для студентів денного навчання включають поточний і підсумковий контроль.

Перевірка і оцінювання знань студентів проводиться в таких формах:

- оцінювання знань студента під час практичних (семінарських) занять;
- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (у вигляді контрольної роботи);
- проведення проміжного контролю (опитування або письмові завдання);
- проведення контролю знань за змістовними модулями;
- проведення підсумкового (письмового) іспиту.

Загальна оцінка за змістовий модуль складається з поточних оцінок, яку студент отримує під час практичних (семінарських) занять та оцінок за змістові модулі.

Загальна (модульна) оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне оцінок за змістовні модулі, оцінки за виконання індивідуального завдання та оцінки за результатами підсумкового іспиту.

Оцінювання знань студента здійснюється під час практичних (семінарських) занять та виконання індивідуальних завдань і проводиться за 4 - бальною шкалою за такими критеріями:

1. розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми, що розглядається;
2. ступінь засвоєння матеріалу навчальної дисципліни;
3. ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
4. уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, що винесені на розгляд в аудиторії;
5. логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та роботи висновки.

Оцінювання знань студента проводиться за 4 - бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно):

1. Для одержання оцінки 5 (відмінно) студент повинен:

- укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
- викладати теоретичний матеріал чітко, коротко, пов'язано й обґрунтовано;
- вміти оперативно розібратися в запропонованій ситуації, грамотно оцінити її і обґрунтувати ухвалене рішення;
- впевнено відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії й без зауважень з їх боку.

2. Для одержання оцінки 4 (добре) студент повинен:

- укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
- викладати теоретичний матеріал обґрунтовано й складно;
- не утруднятися у виборі рішення при аналізі запропонованої ситуації;
- вміти обґрунтувати ухвалене рішення;
- добре відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії.

3. Для одержання оцінки 3 (задовільно) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- розібратися в запропонованій ситуації й розробити пропозиції по її рішення;
- позитивно відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії;
- допускаються недостатньо впевнені й чіткі відповіді, але вони повинні бути правильні.

Таблиця 2.5 - Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 – 100
ДОБРЕ	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 – 90 включно
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 – 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 – 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	більше 26 – 50 включно
	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0 – 25 включно

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

2.7.Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1.1. <i>Горохов М.Ю</i> Бізнес-планування та інвестиційний аналіз.- М.: Філін. 1998. 157с		1.1,1.2, 1.3.
1.2. <i>Пелих А.С</i> . Бізнес-план.- К.: Осць-89.. 2000, 16с		1.1,1.2,1.3.
1.3. <i>Покропивний С.Ф</i> , <i>Соболь С.М.</i> , <i>ШвиданенкоГ.О.</i> Бізнес-план : технологія та обґрунтування : навч.посібник.-К.:КНЕУ2000р		1.1, 1.2, 1.3.
1.4. <i>Перехідна економіка: Підручник /Заред. В.М.Гейця.</i> - К.: Вища школа. 2003.-591 с.		1.1,1.2, 1.3.
1.5. <i>ЄрикВ. Зигель, Лорен А Шульг</i> Пособие ЄРНСТ єнд ЯНГ по составлению бизнес-плана.. М: Джон Файли єнд Санз, 1998, 78с		1.1,1.2,1.3.
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
2.1 .Конституція (Основний Закон) України. -К., 2005.		1.1, 1.2,1.3.
2.2. Про Державний бюджет України на 2008р.: Закон України. - К.. 2008.		1.1,1.2, 1.3.
2.3. Економіка України за 1 півріччя 2008 р. // Урядовий кур'єр. -2008.-27 липня.-СІ,8,9.		1.1,1.2,1.3.
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
3.1 .Жемеренко О.В Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з курсу .- Харків ХНАМГ, 2007р.		1.1,1.2,1.3.
3.2. Жемеренко О.В. Конспект лекцій з курсу „ Бізнес - планування в умовах ринку.- Харків. ХНАМГ, 2007р		1.1, 1.2, 1.3.
4. Ресурси інтернет		
4.1	Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua .	
4.2	http\\www.dir-plans.ru	
4.3	http\\200planov.ru	
4.4	www.pofz.ru	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-планування в умовах ринку » (для студентів 5 курсу напряму підготовки 7.090600 „Електротехніка” спеціальності „Електротехнічні системи електропостачання”).

Укладачі: Проф, д е.н . Лушкін Володимир Андрійович
Жемеренко Ольга Валентинівна

План 2009, поз 813Р

Підп. до друку 06.10.2009
Друк на ризографі.
Замовл № 4984

Формат 60x84 1 /16
Умовн.-друк. арк.1,2
Тираж 15 прим.

Папір офісний
Обл.-вид. арк.1,5

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, вул. Революції, 12